

endelig at „Kommunen prøver paa at gjøre sig til Herre saavel over Lovgivningsmagten som over Regjeringen“. Maa jeg nu spørge, om jeg har Ret eller ikke i at sige, at den ærede Rigsdagsmand paastaer, at Kommunen vil overlifte den lovgivende Magt? Er det sagt, eller er det ikke sagt? (Tscherning: Nei!). Den ærede Rigsdagsmand siger: Nei, men hvad bethyde da de anførte Ord? (Tscherning: Det er Vold!). Maa, det er altsaa ikke Rist, men Vold, som udøves imod Bevillingsmagten. Jeg maa da spørge Forsamlingen, om dette er et Argument, som kan bruges her, at Kommunen har udøvet Vold mod den lovgivende Magt? (Tscherning: Det har jeg ikke sagt!). Jo, det er sagt og til Doverslod nylig gjentaget! Den ærede Rigsdagsmand gif endnu eet Skridt videre; han brugte disse Ytringer i Forbindelse med den Udtalelse, at disse Bestræbelser fra Kommunens Side ikke kunde undre, naar man kjendte „den Maade, hvorpaa denne Forsamling og dens Sammensætning var bleven bedømt“. Det er en Ytring, som ogsaa tidligere er bragt frem ved forskjellige Sager, og som hver Gang har havt en speciel Adresse til mig, saa at jeg omfiker maa tage mig af den. Saa spørger jeg da: Hvor i hele denne Sags Historie, ligesaa Begyndelsen indtil denne Dag, ligger der Noget som helst, der kan see ud som en Dom fra Kommunens Side over denne Forsamling? Er der fra 1857 indtil Dato steet en eneste Ting, hvorved Kommunen eller dens lovlige Organer kunne siges med den allerfjerneste Hentydning at have sigtet til noget Saadant? Nei, der er Intet, slet Intet steet af den Art! Den ærede Rigsdagsmand har bragt frem en Skrivelse fra Kommunalbestyrelsen, som er bleven tilsendt det andet Thing. Jeg har denne Skrivelse liggende her for mig, og hvis den ikke var saa udsørlig — den bestaaer af 3 skrevne Sider — saa vilde jeg bede den ærede Formand om Tilfælde til at oplæse den fuldstændigt; jeg skal nu ikke gjøre det, men Skrivelsen staaer til Tjeneste for ethvert Medlem. Den taler ikke i andre Ord end saadanne, som ere fuldstændig berettigede, saa at ethvert Medlem af denne Forsamling vil kunne læse den igjennem, uden at han i fjerneste Maade stødes eller saares

derved. Det er for Kommunen en meget vigtig Sag, som her ligger for; man venter og fordrer af Kommunen, at den skal gjøre meget bethydelige Omkostninger og aarlige Udgifter, og saa vil man nægte Kommunen den Ret, som man tilstaaer — jeg vil sige hver Den, som mener at have tre Mark tilgode for en Bernbane-Expropriation, nemlig at indsende et Andragende til Rigsdagen, affattet i sømmelige Udtryk. Det skal mistænkeliggjøres, at den største Kommune i Landet i et offentligt Møde behandler et Andragende, som det indsender til et af Thingene, og som ikke behandler andre Punkter i Sagen end det ene, der direkte berører Kommunens Interesse og ikke i allerfjerneste Maade blander sig ind i Stridighederne eller giver noget Betum med Hensyn til de store Principspørgsmaal, som vi forhandle om! Er det at føre en Debat, som er en lovgivende Forsamling værdig, naar man saaledes skræmmer istedetfor at overbevise, ophidser istedetfor at forklare? — Og nu Grundloven § 46, den skulde spille en Rolle i denne Sag! Den § 46, som siger, at Rigsdagen skal samles paa det Sted, hvor Kongen residerer, skal citeres i Forbindelse med denne Lov! Ja, saa veed jeg ikke, hvad der tilfist kan indbrages deri. Om saa Kjøbenhavn aldrig havde været Kongens Residens, om saa Rigsdagen aldrig samlede der, saa vilde dog Sagen staae paa samme Maade, thi det er ikke som Residensstad, men som Hovedstad i Landet og som Opbevaringssted for, hvad der saavel for Kongeriget som for Fællesstaten har stor Betydning, at Kjøbenhavn er, hvad den er. Dernæst er det Landets største By, og allerede den Omstændighed er, uanset de store Statsanstalter, som der befinde sig, tilstrækkelig for at begrunde, at man kommer ind paa en saadan Ordning som denne. Ridenstaber og Principspørgsmaal have — jeg gjentager det — Intet at gjøre i denne Sag, og jeg beklager meget, at den ærede Rigsdagsmand søger at indblande dem istedetfor at holde sig til Sagen.

Jeg skal nu forsøge, om det dog ikke skulde være muligt at sammensatte som Veiledning ved Afstemningen de Grunde, som fra forskjellige Sider ere anførte for at holde paa det oprindelige Lovudkast og Landstingets Afgjørelse